

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Movilă Corina în numele inculpatului Morari Filip, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui

*Morari Filip XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 12.12.2019 – 12.02.2020;

Instanța de apel: 05.03.2020 – 23.09.2020;

Instanța de recurs: 19.11.2020 – 28.04.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 12 februarie 2020, cauza fiind judecată în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul *Morari Filip XXXXX* a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de circulația legală a substanțelor narcotice, etnobotanice sau analogilor acestora pe un termen de 2 (doi) ani.

În baza prevederilor art. 90 Cod penal executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani, obligând inculpatul să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

S-a aplicat în privința lui Morari Filip măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, până la definitivarea sentinței.

S-a încasat din contul inculpatului Morari Filip în beneficiul statului suma de 1 680 (una mie șase sute optzeci) lei cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că Morari Filip, în primăvara anului 2019, data exactă nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în XXXXX, cu scopul întrebuițării pentru necesitățile personale, intenționat, a semănat în grădina gospodăriei proprii, situată în aceeași localitate, semințe de cânepă, după care, cu același scop, a cultivat plantele de cânepă, pe care le-a îngrijit până la 24.06.2019, când au fost depistate și ridicate de către angajații de poliție din cadrul IP Florești, în număr de 54 exemplare cu rădăcini, tulpini, frunze și vârfuri.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/2-R-665 din 12.08.2019, plantele de culoare verde, în stare de vegetație, ce posedă rădăcină, tulpină centrală, frunze, ramificații laterale și vârfuri, cu dimensiunile cuprinse între 15 și 125 cm, prezentate la examinare într-un snop, depistate și ridicate la data de 24.06.2019, în cadrul cercetării la fața locului în gospodăria cet. Morari Filip XXXXX, a.n. 1965, locuitor al XXXXX, conțin substanța stupefiantă- Tetrahydrocannabinol prin urmare reprezintă - plante de cânepă (cannabis), care fac parte din categoria substanțelor stupefiante. Numărul total de plante de cânepă (cannabis) constituie - 54 (cincizeci și patru).

Planta de cânepă este inclusă în lista nr. 3 „Plante care conțin substanțe narcotice sau psihotrope și sânt interzise pentru cultivare pe teritoriul Moldovei sau necesită autorizație specială” aprobată prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 79 din 23.01.2006.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, adică *semănatul și cultivarea ilegală a plantelor care conțin droguri sau etnobotanice săvârșite în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare*.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia a declarat apel *inculpatul Morari Filip*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea constatării tehnico-științifice să fie trecute în contul statului.

În argumentarea apelului declarat, inculpatul a menționat că potrivit prevederilor art. 227 Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Cheltuielile judiciare cuprind sumele: plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților,

traducătorilor și asistenților procedurali; cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Astfel, apelantul a considerat că neîntemeiat prima instanță a dispus încasarea cheltuielilor judiciare din contul său, atunci când legislația în vigoare prevede expres că acestea se plătesc din sumele alocate de stat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2020 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. Pentru a pronunța soluția adoptată pe caz, instanța de apel a reiterat că în corespundere cu prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală este reglementat că cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului.

În conformitate cu prevederile aceluiași articol, la alin. (2) este stipulat că instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare.

Potrivit prescripțiilor art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Așadar, instanța de apel, ținând cont de soluția de condamnare a inculpatului, adoptată pe caz, nu a constatat temeuri de eliberare a inculpatului de la plata cheltuielilor judiciare pe caz, care sânt confirmate prin suma indicată în raportul de constatare tehnico-științifică din 12.08.2019, anexat la materialele cauzei.

Concomitent, pe parcursul judecării cauzei nu s-a constatat că inculpatul este în imposibilitate de a suporta plata cheltuielilor nominalizate, că plata cheltuielilor judiciare ar influența asupra situației materiale a acestuia, ultimul fiind apt de muncă, este divorțat și nu are persoane la întreținere.

Astfel, instanța de apel a constatat că cheltuielile judiciare în valoare de 1 680 lei

pentru efectuarea constatărilor tehnico-științifice, după data de 09.02.2018, urmează a fi încasate din contul inculpatului Morari Filip.

De asemenea, instanța de apel a explicat că potrivit modificărilor operate prin *Legea nr. 316 din 22.12.2017*, în vigoare din 09.02.2018, a fost exclus alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Pe cale de consecință, voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile de efectuare a expertizelor. Astfel, scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepția, dar nu regulă.

6. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Movilă Corina în numele inculpatului Morari Filip*, care fără a invoca vreun temei pentru recurs din rândul celor 16 prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, în partea încasării cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri în acea parte, prin care cheltuielile judiciare suportate pe caz să fie încasate din contul statului.

În susținerea recursului, partea apărării a formulat aceleași alegații reflectate în cererea de apel (*pct. 3 din prezenta decizie*), considerând cu fermitate că instanțele de fond au admis erori procedurale prin dispunerea încasării din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, sume care pentru cel din urmă sânt considerabile și pot afecta situația sa materială.

6.1. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care solicită inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, din motiv că instanța de apel a adoptat o decizie legală și motivată.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului ordinar declarat rezultă că recurenta invocă ca temei

de drept pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă la judecarea cauzei, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Sub acest aspect, Colegiul penal constată că recurenta critică hotărârile adoptate pe caz, în partea încasării cheltuielilor judiciare, pe motiv că instanțele de fond nu au ținut cont de prevederile art. 227 și 229 Cod de procedură penală la soluționarea chestiunii privind plata cheltuielilor judiciare, și greșit au dispus încasarea acesteia din contul inculpatului.

Însă, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal reține că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat și menținerea în vigoare a sentinței.

La acest capitol, instanța de recurs notează că instanța de apel just a reținut prevederile art. 143 Cod de procedură penală, or, la caz, obiectul cheltuielilor judiciare îl formează expertizele judiciare.

În alți termeni, alin. (1) art. 229 Cod de procedură penală, potrivit căruia „Cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului” reprezintă norma generală, iar art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală reprezintă norma specială, **care anterior**, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 316 din 22.12.2017, avea următorul cuprins: „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.”

Ulterior, odată cu intrarea în vigoare a legii nominalizate, la data de 09.02.2018, alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală a fost exclus, și deci, rezultă că plata expertizelor judiciare nu se mai efectuează din contul mijloacelor bugetului de stat.

Subsidiar, alin. (3) art. 229 Cod de procedură penală stipulează că „Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor”.

Din sensul juridic al normei reținute supra, se desprinde regula generală potrivit căreia plata cheltuielilor judiciare este pusă în sarcina condamnatului, iar după caz, când plata cheltuielilor judiciare poate afecta situația materială a persoanelor care se află la întreținerea condamnatului, acesta poate fi eliberat de această plată, și doar atunci, cheltuielile judiciare sînt trecute în contul statului. În acest sens, instanța de apel corect a făcut mențiunea că scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepția, dar nu regula.

Totodată, instanța de recurs remarcă că recursul repetă textul apelului și argumentele expuse de recurentă au fost anterior invocate și în apel.

În viziunea Colegiului penal, concluziile expuse desfășurat de către instanța de apel în decizia sa referitoare la cheltuielile judiciare suportate pe caz, sânt juste, au un suport legal și corespund normelor procesual penale în vigoare.

Opozabil celor consemnate mai sus, instanța de recurs atestă că criticile formulate în recursul de pe rol sânt neîntemeiate și nu indică asupra unor erori de drept admise de către instanța ierarhic inferioară, ce ar constitui temei de casare a deciziei contestate. Din aceste considerente, recursul de pe rol se declară inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Movilă Corina în numele inculpatului Morari Filip, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Morari Filip XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *27 mai 2021*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan